

Lékařská fakulta
Univerzity Palackého
v Olomouci

Klinika psychiatrie

V Olomouci 30. srpna 2013

Vážená slečna

Kateřina Hovorková

oddělení pro vědeckou činnost

Univerzita Karlova v Praze

1.lékařská fakulta

Děkanát - Kateřinská 32, 121 08 Praha 2

Posudek disertační práce

MUDr. Zuzana Vimmerová Lattová

Název: Endocrine and Metabolic Aspects of Various Sleep Disorders

Obor: Neurovědy

Předseda oborové rady: prof. MUDr. Karel Šonka, DrSc.

Školící pracoviště: Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN

Školitel: doc. MUDr. Martin Anders, PhD

Posuzovatel: prof. MUDr. Ján Praško, CSc.

Disertační práce je předložena výsledek originální výzkumné studie zabývající se vztahem vybraných spánkových poruch a poruchami glukózové tolerance. Celá je napsaná v anglickém jazyce. V teoretické části se zabývá přehledem poznatků o experimentálních studiích zabývajících se vlivem krátké doby trvání spánku nebo spánku přerušovaného na glukózovou toleranci. V experimentální části autorka srovnává

KLINIKA PSYCHIATRIE, I.P.Pavlova 6, 775 20 Olomouc

prof. MUDr. Ján Praško Pavlov, CSc., přednosta
Petra Smičková, sekretariát

tel.: +420 588 443 980 – přednosta; +420 588 443 503 – sekretariát
fax: + 420 588 442 506
e-mail: Prasko@fnol.cz; Petra.Smickova@fnol.cz
www.lf.upol.cz

glukózový metabolismus u pacientů s obstrukční spánkovou apnoe, u pacientů se syndromem neklidných nohou, primární insomnií se zdravými kontrolami. Je to první studie na toto téma studie svého druhu.

Práce je v mnoha aspektech originální, nemající obdobu ve spánkové literatuře. Její aktuálnost souvisí s vysokou frekvencí spánkových poruch a jejich souvislostmi s poruchami glycidové tolerance a diabetem. Poznatky, které práce přináší, jsou nové a podnětné, mohou stimulovat další výzkum v oblasti. Nevýhodou práce je relativně malý počet probandů a výsledky by zasloužily ověřit na větší populaci.

První třetina textu je věnovaná teoretickým východiskům a zohledněním literárních údajů. Tato část je uspořádaná jasně, přehledně, stručně a přitom dostatečně bohatě. Je vidět, že autorka se v tématu precizně orientuje, vybírá nejdůležitější a nejnosnější podněty, logicky je organizuje a propojuje do souvislostí ústících do vlastních otázek. Druhá část obsahuje vlastní výzkum, který je uspořádán logicky, přímočaře, metody jsou popsány adekvátním způsobem. Autorka vyšetřila 25 pacientů s obstrukční spánkovou apnoe, 18 pacientů se syndromem neklidných nohou, 21 pacientů s primární insomnií a jejich nálezy porovnávala s nálezy u 33 zdravých kontrol. U všech byl proveden glukózový toleranční test a byly hodnoceny další parametry metabolismu sacharidů. Rovněž byla hodnocena odezva HPA systému DEX-CRH testem. Mezi skupinami pacientů s poruchami spánku nebyl zjištěn rozdíl v délce trvání spánku ani v základních polysomnografických parametrech. V supresi HPA osy se skupiny mezi sebou rovněž nelišily v počtech non-supresorů. Výsledky však ukazují na vyšší výskyt poruchu glukózové tolerance u pacientů s obstrukční spánkovou apnoe i se syndromem neklidných nohou proti kontrolám. Tento rozdíl však nebyl patrný u pacientů trpících primární insomnií. V kvalitní rozsáhlé diskuzi pak porovnává své výsledky jiných recentních studií, které se zabývaly narušenou glukózovou tolerancí u pacientů s obstrukční spánkovou apnoe a možným vztahem k diabetu, kdy uvažuje možnost, že opakované nabuzení během častých probuzení může ovlivňovat glukózový metabolismus tím, že zabraňuje SWS, zvyšuje stadium 1 spánku a snižuje REM zastoupení spánku i při zachovalé délce spánku. V diskuzi také korektně ukazuje na omezení své studie. V části diskutující nálezy u syndromu neklidných nohou uvažuje o tom, že jak diabetes může predikovat tuto spánkovou poruchu, tak kauzalita může fungovat obráceně. Část studie zabývající se dynamickou regulací HPA osy u různých spánkových poruch je první svého druhu ve spánkové literatuře. Její výsledky však neukazují na rozdíly mezi výše uvedenými spánkovými poruchami a kontrolami ani mezi spánkovými poruchami mezi sebou. Své výsledky autorka diskutuje v kontextu jiných prací, které zkoumaly dexamethasonovou supresi u syndromu neklidných nohou a u obstrukční spánkové apnoe.

Práce je logicky členěná, obsahově i formálně precizně propracovaná, použitá argumentace je promyšlená a pregnantně formulovaná. Jazykové zpracování (angličtina) je na velmi dobré úrovni a příjemně se čte. Přirozené formulace se pojí s vědeckou erudicí, přesností a úsporností.

Předností předložené práce je schopnost MUDr. Zuzany Vimmerové Látové je uspořádat a sdělit množství různorodých faktů ve stručnosti, s odstupem a nadhledem. Autorka přesvědčivě

KLINIKA PSYCHIATRIE, I.P.Pavlova 6, 775 20 Olomouc

prof. MUDr. Ján Praško Pavlov, CSc., přednosta
Petra Smičková, sekretariát

tel.: +420 588 443 980 – přednosta; +420 588 443 503 – sekretariát

fax: + 420 588 442 506

e-mail: Prasko@fnol.cz; Petra.Smickova@fnol.cz

www.lf.upol.cz

dokumentuje svoje výzkumné schopnosti a dovednosti, erudici a porozumění předmětu, schopnost klást si nové otázky. Práce je příznačná svým přímočarým a jednoduchým přístupem k výzkumu.

Vlastní práce autorky svědčí o nadhledu, důkladnosti, vytrvalosti a péli, kvalitní vědecké a medicínské dovednosti, zkušenosti a taky o dobrém pedagogickém nadání. Není pochybnosti o tom, že autorka umí bádát v oboru svého zájmu. Umí klást smysluplné otázky a je po vědecké stránce kompetentní nalézt na ně odpovědi.

Po přečtení práce bych MUDr. Zuzaně Vimmerové Lattové položil následující otázky:

1. Co si autorka myslí o vlivu poruch spánku na metabolismus glukózy u psychických poruch, jako je depresivní porucha, úzkostné poruchy nebo bipolární porucha?
2. Jak působí úspěšná léčba poruch spánku na glycidový metabolismus?

Závěr:

Posuzovaná disertační práce je zpracována důkladně, systematicky a srozumitelně s důrazem na vědeckost a předložení výzkumem podložených poznatků. Zároveň je dílo vzorně zpracováno i z hlediska didaktického s přehledným členěním, srozumitelným výkladem s jasnými formulacemi. Studentka prokázala své tvůrčí schopnosti a práce splňuje požadavky kladené na disertaci v daném oboru. Předloženou disertační práci proto doporučuji k obhajobě a doporučuji, aby byl autorce na základě úspěšné obhajoby udělen akademický titul Ph.D.

prof. MUDr. Ján Pavlov Praško, CSc.

62057

prof. MUDr. Ján Praško, CSc.

Klinika psychiatrie Fakultní nemocnice Olomouc

Univerzita Palackého v Olomouci

KLINIKA PSYCHIATRIE, I.P.Pavlova 6, 775 20 Olomouc

prof. MUDr. Ján Praško Pavlov, CSc., přednosta
Petra Smičková, sekretariát

tel.: +420 588 443 980 – přednosta; +420 588 443 503 – sekretariát

fax: + 420 588 442 506

e-mail: Prasko@fnol.cz; Petra.Smickova@fnol.cz

www.lf.upol.cz